

Nyhetsbrev november 2024

Informasjon til gårdeiere vedr. friluftslivets år

2025 er friluftslivets år, og det ønsker Halden kommune og flere foreninger å markere. Gjennom hele året vil friluftslivets år bli markert med 52 turer, fordelt utover 52 uker. Turene vil bli publisert på kommunes [Facebookside](#) og på [ut.no](#), samt av samarbeidsklubbene. Kun noen få av disse vil være fellesturer, og hver turdestinasjon vil vare i én uke. På hver rute vil det også bli satt ut en QR-kode som deltakerne kan skanne for å registrere at de har fullført turen. Der det er aktuelt med fellestur og ev. parkering vil grunneier kontaktes for å gjøre nærmere avtaler.

Mer informasjon om prosjektet vil også bli tilgjengelig på Halden kommunes hjemmesider. Prosjektet er et samarbeid mellom Halden kommune, Halden Skiklubb, Gimle Idrettsforening, Tistedalen Friluftslag og Idd Sportsklubb.

Prosjekt med fornybar energi på gang?

Bionova er satsingen på bioøkonomi og klimatiltak for jordbruk-, skogbruk- og havbruksnæringene. De kan finansiere løsninger som bidrar til målet om et lavutslippssamfunn, og de har fortsatt midler til å støtte både energianlegg og teknologiløsninger i år.

[Få oversikt over mulige tilskuddsordninger hos Bionova.](#)

Under 35 år og har overtatt gård?

Innovasjon Norge har også tilskudd til personer under 35 år, som i forbindelse med overtagelse av landbrukseiendom trenger å gjennomføre mindre investeringer for å opprettholde produksjonen innen tradisjonell landbruksdrift eller bygdenæring. Du kan få støtte ved generasjonsskifte innen andre landbruksbaserte næringer. [Les mer om tilskuddet hos Innovasjon Norge.](#)

Fra 2025 kan tilskuddet gis med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag, for begge kjønn.

Det ikke for sent å søke om mentor

Mentorordninga i landbruket innebærer at du som er ny bonde gjør en formell avtale med en erfaren kollega om å være diskusjonspartner i drifta gjennom ett år. Norsk Landbruksrådgiving har ansvar for ordning. [Les mer om Mentorordninga hos NLR](#). Søknadsfrist er 1. desember.

Les også artikkelen: [Stor hjelp i å ha en erfaren bonde med på laget](#)

Viltforvaltning

Viltvakt

Kommunens viltvaktnummer er 969 43 044. Dette nummeret brukes ved observasjon av skadet, sykt eller dødt vilt. Ved påkjørsel av vilt, ring politiet på 02800. Politiet varsler deretter viltvakt.

Villsvin og afrikansk svinepest

Regjeringen har fastsatt et mål om at villsvin skal utryddes i Norge.

[Tiltak for utryddelse av villsvin er beskrevet i en revidert handlingsplan hos regjeringen.no.](#)

Jegere som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt i Norge, kan få godtgjørelse. Prøvesett kan du hente på landbrukskontoret i Storgata 7. Godtgjørelsen er på 3000 kroner for hanndyr og 5000 kroner for sugge. Det er i tillegg innført en ordning hvor grunneiere kan få godtgjørelse på 4000 kroner pr. felte villsvin på sin eiendom. Hvis du har mistanke om afrikansk svinepest, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Les mer om situasjonen rundt afrikansk svinepest på Mattilsynets nettsider.](#)

Spis norsk, spis opp og øk kunnskapen

Det var hovedbudskapet fra debatt deltakerne på debatt- og informasjonskvelden 7. november på Framtidsuka. Representanter fra norsk matproduksjon og forbrukere var samla på Halden bibliotek til samtale om hvem som tjener på maten vi spiser og kjede- og forbrukermakt. Både bondenæringa, kjedene og forbrukerne på scena var opptatt av at vi nordmenn bør spise norske matvarer, produsert på norske ressurser, så langt det lar seg gjøre, og at disse varene bør finnes i butikkhyllene. Et viktig punkt for å oppnå økt etterspørsel er kunnskap om matvarene, oppskrifter og produksjonene.

Så der har vi med førsthåndskunnskap om norsk landbruk en viktig jobb å gjøre!

Fra venstre: Bjørn Gimming (Norges Bondelag), Stein Rømmerud (NorgesGruppen), Hanne Lene Dahlgren (kokebokforfatter og matformidler), Kristoffer Torheim (podkastvert Takk for maten), Beate Berrefjord (Konkurransetilsynet, *skjult bak*), Anne Ekornholmen (politisk redaktør, Nationen, *skjult bak*) og Gunnhild Marthinsen (Halden kommune).

Arrangementet var en del av Framtidsuka i Halden, arrangert av Halden kommune, med Gunnhild Marthinsen og Martine Hageengen Ringdal i spissen.

Interessert i lære mer fra disse folka? Ta en titt/hør på dette:

[Hør podkasten Takk for maten](#), med Kristoffer Torheim, der han snakker med bønder, ystere kokker og andre i verdikjeden for å belyse temaer som norsk matproduksjon, landbrukspolitikk, matsikkerhet og bærekraft.

[Hør podkasten Innen 2030](#), med Hanne Lene Dahlgren, som byr på spennende samtaler med eksperter, banebrytende innovatører og politikere som diskuterer alt fra utmarksbeite, langreiste avokadoer, klimapolitikk og hytteskam til plast, flyreiser og fakta om klesindustrien.

[Les artikkel der Bjørn Gimming er intervju i Halden Arbeiderblad](#)

Utbetalingsanmodning ved ferdigstilt prosjekt eller drenering

Er du ferdig med et prosjekt du har innvilga tilskudd til, kan du be om utbetaling.

Utbetalingsanmodning må sendes innen 30. november. Det gjør det ved å gå inn på den aktuelle søknaden og fylle inn sluttrapport. Husk å legge ved alle fakturer du har i forbindelse med prosjektet samt timeliste med arbeid ved egeninnsats.

[Drenering – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

[SMIL – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

Vi har dessverre ikke mer drenerings- eller SMIL-midler, så søknader som sendes inn nå vil bli behandla på nyåret.

Nyttige maler og lenker

 Vil du å låne bor til jordprøvetaking? Landbrukskontoret har bor til utlån og esker, så ta kontakt!

 Har du alt av lovpålagt kompetansekrav og bevis som trengs for å handtere alt utstyr du bruker? [Se alle nyttige og lovpålagte kurs NLR arrangerer!](#)

 Handtering av plantevernmidler og journalføring: [Last ned mal plantevernjournal og les mer om sikre handtering av plantevern hos NLR.](#)

 Driveplikt og jordleieavtaler: [Les mer og finn mal for jordleieavtale hos kommunen.](#)

 Ønsker du trær til planting langs vassdrag? Ta kontakt med landbrukskontoret!

 Pollinatorvennlighet på eiendommen: [Les mer om hvordan du unngår spredning av fremmede arter fra hagen din og hvilke tiltak du kan gjøre for å ha en insektsvennlig hage.](#)

 Prosjekt på gang? [Søk midler hos Innovasjon Norge nå!](#)

 Viktige frister og søknadsskjemaer: [Se oversikt over frister til viktige ordninger hos Landbruksdirektoratet.](#)

Aktuelle arrangementer og viktige frister:

28. november: Miljøtiltak i skogbruket – utgjør de en forskjell? Digitalt. Dette er et webinar i serien Naturbasert sone - en digital lunsjserie om naturbaserte og blågrønne løsninger for klima og miljø, arrangert av NIVA. [Les mer og meld deg på skogswebinaret.](#)

30. november: Frist for å sende utbetalingsanmodning på ferdig eller delvis ferdig SMIL-prosjekt eller drenering.

1. desember: Frist for å søke om mentor i Mentorordninga i landbruket.

5. desember: Julemøte i Idd og Berg skogeierlag, Bøkevangen. Idd og Berg skogeierlag arrangerer det stemningsfulle julemøte torsdag 5. desember på Bøkevangen. Møtet starter kl. 18.00, og det vil bli servert juletallerken.

Påmelding ved SMS til Torgal, 469 52 596, eller til Lars Petter, 928 94 231.

Det kun plass til 60, så her er det først til mølla.

5. desember: Seminar om jord, Ås eller Teams. Jordforeningen, NJF og NIBIO arrangerer et seminar om jordhelse og bærekraftig forvaltning på jorddagen. [Les mer og meld deg på jordseminaret.](#)

18. desember: Frist for å søke om prosjekter i hestemiljøene. [Les mer om midlene hos Landbruksdirektoratet](#)

Tidligere nyhetsbrev finner du på [kommunens nettside.](#)